

ניסוי וטעייה או ניסוי ותהייה

לאחרונה התלבטתי ביני לבין עצמי בשאלה של איך נכון לרשום בעברית:

ניסוי וטעייה או ניסוי ותהייה.

אחרי דיונים רבים בפורום הזה ובפורום אחר (פורום רחב מאוד של הטייסים הוותיקים שלי), אחרי שסוגיה זו הגיעה עד לפתחם של שני פרופסורים ללשון העברית (אחד מהם הפרופסור דניאל סיון, את השני אינני מכיר) שהתחילו להתווכח ביניהם אתמול 17/11/2024 לאורך כל הלילה **וטרם הגיעו להסכמה ביניהם עד לרגע זה**, אני קובע כי הפרשנות של האקדמיה ללשון העברית איננה מתאימה להקשר שלנו היות **ושניהם כרגע אומרים** שהפסיקה של האקדמיה נעשתה כדי לפשט את המושג ולא דווקא מתוך היכולות של השפה העברית.

בגדול זה ביטוי שמקורו באנגלית: Trial and error ובתרגום ישיר זה ניסוי וטעייה.

אבל אם מכניסים את הקונטקסט המתאים, לטעמי העברית הנכונה היא ניסוי ותהייה.

ההתעקשות שלי נובעת מהעובדה שניסוי ותהייה מהווה את אחד המרכיבים המשמעותיים בבסיס לימוד הטיס ומדריכי הטיסה מרבים להשתמש במונח זה.

מאחר וכך, ומאחר ואנחנו כטייסים עוסקים בהבאת אף המטוס לתצורה מסוימת על מנת לקבל נתונים מסוימים כגון: טיסה בישרה ואופקית טיפוס או הנמכה, (בין היתר) אנחנו מתרגלים את הבאת אף המטוס לתצורה הנדרשת ולבסוף מקזזים את המטוס. לאחר הקיזוז אנחנו משחררים/מרפים את אחיזת יד שמאל מהסטיק על מנת לוודא, לאבחן ולתהות אם כתוצאה מהפעולה שביצענו קיבלנו את התוצאה המקווה. במידה ולא קיבלנו את התוצאה המקווה, ננסה פעם ו/או פעמים נוספות בהבאת אף המטוס לתצורה הנדרשת וחוזר חלילה בניסוי ותהייה נוסף/ים.

כאשר תתקבל התוצאה הסופית קרי, אף המטוס נמצא בזווית ההתקפה המתאימה לנתוני המטוס האמורים להתקבל, כי אז סיימנו את "הניסוי ותהייה" ובא גואל לציון.

מדוע המילה "טעייה" איננה נכונה עפ"י הקונטקסט של האמור לעיל? היות וכאשר הטייס לומד להטיס את אף המטוס ובפרט בתחילת דרכו, הוא מנסה לבצע פעולה מסוימת ומייד לאחר מכן כאשר הוא מסיים את פעולת הקיזוז, הוא תוהה בינו לבין עצמו "האם הפעולה שביצעתי הביאה את התוצאה הנכונה בהתאם למטוס הספציפי אותו אני מטיס." בשלב התחלתי של הטייס בניסוי ותהייה, חניך הטיס איננו טועה! חניך הטיסה לומד תוך כדי תנועת המטוס את תצורת טיסתו בהתאם לפרמטרים אותם הוא מקבל ממדריך הטיסה האישי שלו.